

**Zagadnienia edukacyjne dla uczniów na czas odwołania
zajęć szkolnych przez MEN LO w Nowym Żmigrodzie
przedmioty: Historia, Wiedza o społeczeństwie nauczyciel
mgr Łukasz Mikulski**

Klasa I b- Historia

IV tydzień 6 IV- 8 IV 2020

Temat: Za żelazną kurtyną

Zagadnienia:

1 ZSRR po II wojnie światowej

- Terytorium Związku radzieckiego powiększyło się o Litwę Łotwę, Estonię, wschodnie tereny II RP
- Strefa wpływów ZSRR objęła także państwa w Europie Środkowo-Wschodniej, które nazwano krajami demokracji ludowej

2 XX Zjazd KPZR

- 5 III 1953 Zmarł Józef Stalin
- Rywalizacja o władzę między Nikitą Chruszczowem a Ławrientijem Berią
- 12 IX 1953 Pierwszym sekretarzem KC KPZR został Nikita Chruszczow
- Polityka odwilży, wprowadzono amnestię
- 14-25 II 1956 XX Zjazd KPZR w jego trakcie Chruszczow skrytykował kult jednostki a nocy z 24 na 25 lutego ogłosił tajny referat, w którym potępił zbrodnie systemu

3 Powstanie węgierskie

- 23 X 1956 Gesty poparcia Narodu Węgierskiego dla przemian w Polsce manifestacje pod pomnikiem gen. Józefa Bema Budapeszcie
- 24 X 1956 Premierem Węgier został Imre Nagy
- 1 XI 1956 Rząd węgierski ogłosił decyzję o wystąpieniu Węgier struktur Układu Warszawskiego

-2 XI 1956 Premier Węgier zwrócił się do sekretarza generalnego ONZ, aby Węgry otrzymały status państwa neutralnego

- 4 XI 1956 Interwencja Armii Radzieckiej na Węgrzech w jej wyniku doszło w Budapeszcie, które trwały do 15 listopada. Wobec pomocy z zewnątrz powstanie zakończyło się niepowodzeniem.

- Na Węgrzech władzę przejął komunistyczny rząd Janosa Kadara

Podręcznik str. 254-258

Temat: Polski Październik

Zagadnienia:

1 Spory wewnętrzne w PZPR

- Złagodzenie polityki rządu wobec społeczeństwa polskiego działania te były następstwem obrad XX Zjazdu KPZR w Moskwie

- 12 III 1956 w Moskwie zmarł Bolesław Bierut

- 20 III 1956 Pierwszym sekretarzem KC PZPR został Edward Ochab

- Podziały w PZPR między „Natolińczykami” nazwa pochodzi od Natolina gdzie znajdował się pałacyk Urzędu Rady Ministrów, spotykali się tam czołowi przedstawiciele tej grupy, przeciwnicy reform. Natomiast druga frakcja to „Puławianie” nazwa zaczerpnięta od budynku przy ul. Puławskiej gdzie zamieszkiwało kilku działaczy, zwolennicy reform.

2 Poznański czerwiec

- 28-30 VI 1956 Strajk w Zakładach Przemysłu Metalowego Hipolita Cegielskiego w Poznaniu, przerodził się w kilkutyśniczną manifestację, którą stłumiono przez oddziały wojska i milicji.

3 Początek rządów Gomułki

- 19-21 X 1956 Obrady VIII Plenum KC, na które przybyła delegacja radziecka na czele z Chruszczowem, którą zapewniono, że zmiana na stanowisku I sekretarza nie wpłynie na dotychczasowy ustrój w Polsce.

-Wojska radzieckie zmierzające w kierunku Warszawy zostały powstrzymane

- 20 X 1956 Władysław Gomułka został wybrany I sekretarzem PZPR

-24 X 1956 Na placu Defilad w Warszawie odbył się wiec poparcia dla Gomułki, w którym wzięło udział ponad 400 tyś osób

- W armii odwołano sowieckich generałów na czele z Konstantym Rokossowskim, który powrócił do ZSRR

- Nastąpiła częściowa demokratyzacja życia, ogłoszono amnestie dla więźniów politycznych

- Zrehabilitowano niesłusznie oskarżonych

4 Relacje z Kościołem

- Stosunki państwo-Kościół uległy poprawie

- 28 X 1956 Uwolniono z więzienia Prymasa Polski Stefana Wyszyńskiego, przywrócono zgodę na nauczanie religii w szkołach

Podręcznik str. 259-263

Podręcznik: Stanisław Roszak, Jarosław Kłaczek „Poznać przeszłość” - Wiek XX”
Podręcznik do historii dla szkół ponadgimnazjalnych, zakres podstawowy, Nowa Era

Klasa I b- Wiedza o społeczeństwie

IV tydzień 6 IV- 8 IV 2020

Temat: Ochrona praw i wolności w Polsce

Zagadnienia:

1 Rzecznik Praw Obywatelskich

-Powoływany przez Sejm za zgodą Senatu na okres 5 lat. Do jego obowiązków należy czuwanie nad przestrzeganiem wolności praw człowieka i obywatela. Urząd ten po raz pierwszy został powołany do życia w 1987 r. a sprawowała go Ewa Łętowska.

2 Rzecznik Praw Dziecka

- Powoływany przez Sejm za zgodą Senatu na 5 lat do jego zadań należy ochrona praw dziecka, może interweniować z własnej inicjatywy lub na wniosek. Urząd ten powołano w 2000r.

3 Trybunał Konstytucyjny

- Skarga konstytucyjna sporządza ją adwokat, lub radca prawny w imieniu skarżącego po wykorzystaniu wszystkich możliwych środków prawnych, nie można kwestionować orzeczenia sądu, lecz ustawę czy rozporządzenie, które było podstawą do jego wydania.

4 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

- Konstytucyjny organ państwa, który stoi na straży wolności słowa a także prawa obywateli do informacji. Składa się ona z 5 członków po dwóch z nich wybiera Prezydent i Sejm, natomiast jednego Senat. Obowiązuje ich apolityczność, kadencja trwa 6 lat.

5 Prawa człowieka zawarte w konstytucji RP

- Prawo do życia art.38
- Zakaz eksperymentów medycznych art.39
- Zakaz tortur art.40
- Nietykliwość wolność osobista art.41
- Prawo do prywatności art.47

Podręcznik str.136-141

Podręcznik: Arkadiusz Janicki „W centrum uwagi” Wiedza o społeczeństwie, zakres podstawowy, Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych, Nowa Era

Klasa II b, a -Historia i społeczeństwo

IV tydzień 6 IV- 8 IV 2020

Temat: Walka o zachodnią i południową granicę

1 Powstanie wielkopolskie (granica zachodnia)

- 14 XI 1918 w Poznaniu powstała Naczelna Rada Ludowa
- 26 XII 1918 Przybycie Ignacego Jana Paderewskiego do Poznania
- Wystąpienia Niemców przeciwko Polakom, zrywanie polskich flag powodem wybuchu powstania w Wielkopolsce
- Dowództwo nad wojskami polskimi objął gen. Józef Dowbór Muśnicki

- 16 II 1919 Rozejm w Trewirze zawarty za pośrednictwem Francji

2 Powstania śląskie (granica południowo- zachodnia

- 16-24 VIII 1919 I powstanie śląskie zakończone niepowodzeniem

- 19-25 VIII 1920 II powstanie śląskie w jego wyniku powołano policję plebiscytową złożoną z Polaków i Niemców

- 20 III 1921 Plebiscyt niekorzystny dla Polski

- 2/3 V- 5VII 1921 III powstanie śląskie na jego czele stanął Wojciech Korfanty

- 21- 6VI 1921 Walki o Górę św. Anny, pod koniec czerwca kordon aliancki rozdzielił walczące strony

- 20 X 1921 Rada Ambasadorów dokonała podziału Śląska, Polska otrzymała 29% terytorium plebiscytowego gdzie koncentrował się Górnośląski Okręg Przemysłowy

3 Granica północna

- Na mocy konferencji pokojowej w Paryżu Rzeczpospolita otrzymała, Wielkopolskę a także Pomorze Gdańskie bez Warmii Mazur i Powiśla o przynależności tych terenów miał zdecydować plebiscyt, który odbył się 11 VII 1920 w jego rezultacie obszary te zostały włączone do Niemiec.

- X 1920 Bunt gen. Lucjana Żeligowskiego utworzenie Litwy Środkowej w 1922 włączona do II RP

4 Granica południowa

-23 I 1919 Wkroczenie oddziałów czechosłowackich na Śląsk Cieszyński

- 28 VII 1920 Rada Ambasadorów w SPA (Belgia) Oddała Czechosłowacji większość spornych terenów, Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy.

Podręcznik: str. 80-86

Temat: Rządy parlamentarne

Zagadnienia:

1 Polityka

- 26 I 1919 Wybory do Sejmu Ustawodawczego odbyły się na ziemiach byłego zaboru austriackiego i rosyjskiego zwycięstwo w nich odniosła prawica Narodowa Demokracja (Endecja)

-20 II 1919 Mała konstytucja władzę wykonawczą sprawował Naczelnik Państwa i Rada Ministrów, władzę ustawodawczą Sejm.

- 17 III 1921 Konstytucja marcowa wzorowana na francuskiej ustawie zasadniczej III Republiki oparta była na monteskiuszowskim trójpodziale władzy, wprowadzała republikańską formę rządów, ograniczała znacznie uprawnienia Prezydenta. Władza ustawodawcza należała do Sejmu i Senatu, władza wykonawcza do Prezydenta i Rady Ministrów, natomiast wymiar sprawiedliwości, Niezawisłe Sądy

-5 XI 1922 Wybory do parlamentu zwycięstwo odniosły ugrupowania prawicowe tworzące koalicję o nazwie Chrześcijański Związek Jedności Narodowej CHZJN-Chjena

- 9 XII 1922 Prezydentem został wybrany Gabriel Narutowicz kilka dni później 16 grudnia zastrzelony

- 20 XII 1922 Zgromadzenie Narodowe powołało na Urząd Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego

- 1923 Pakt Lanckoroński porozumienie PSL - „Piast” z Endecją, czego konsekwencją było powołanie w maju 1923 rządu Wincentego Witosa. Po kilku miesiącach urzędowania podał się do dymisji

- 19 XII 1923 Utworzenie rządu Władysława Grabskiego tzw. „rząd fachowców” ponadpartyjny gabinet, otrzymał możliwość wydawania dekretów z mocą ustawy, w celu powstrzymania inflacji. Wprowadzono nową jednostkę monetarną złoty polski, powołano także Bank Polski

- Reforma rolna parcelacja ziemi powyżej 180 ha a na Kresach powyżej 300 ha, grunty wykupywało państwo a następnie sprzedawało bezrolnym chłopom

1925-1926 Kryzys rządów parlamentarnych w Polsce, częste zmiany rządów spory polityczne.

Podręcznik: str. 87-95

Klasa II b Wiedza o społeczeństwie- rozszerzenie

IV tydzień 6 IV- 8 IV 2020

Temat: Definicja i typologia partii politycznych

Zagadnienia:

1 Partia z języka łacińskiego PARS- oznacza część w aspekcie socjologicznym partia to organizacja posiadająca:

- Strukturę organizacyjną
- Nazwę
- Przywództwo
- Program polityczny- system wartości
- Cel, którym jest zdobycie i utrzymanie władzy w państwie

2 Przepisy prawne regulujące funkcjonowanie partii politycznych w Polsce

- Ustawa z dnia 27 VI 1997 o partiach politycznych
- Rejestracja partii potrzebne jest do tego tysiąc deklaracji pisemnych, dokonuje jej Sad Okręgowy w Warszawie

3 Podział partii ze względu na liczebność:

- Kadrowe, małe zrzeszają niewielką liczbę osób ich fundament stanowią komitety uaktywniają się zazwyczaj w trakcie wyborów
- Masowe, duże posiadają rozbudowaną strukturę organizacyjną, która podzielona jest na tzw. szeregi partyjne a także elity, tworzące program polityczny

4 Podział partii ze względu na sposób sprawowania władzy, przywództwo

- Scentralizowane, ważne decyzje podejmowane są przez centralne organy partii
- Zdecentralizowane, jednostki terenowe mają duży zakres samodzielności w podejmowaniu decyzji

5 Funkcje partii politycznych:

- Wyborcza, walka o władzę
- Sprawowanie rządów, realizacja programu wyborczego
- Reprezentowanie interesów grup wyborczych
- Wpływ na opinię publiczną

Temat: Powtórzenie wiadomości

1 Formy demokracji:

Bezpośrednia

- referendum
- plebiscyt
- inicjatywa ludowa
- historia referendum w Polsce

Pośrednia

- wybory

2 Kultura polityczna

- zaściankowa
- podporządkowania
- uczestnictwa

3 Zasady kultury politycznej

- pluralizm polityczny
- debaty

4 Współczesne ideologie

- liberalizm
- konserwatyzm
- nacjonalizm
- chrześcijańska demokracja Chadecja
- socjalizm
- komunizm
- faszyzm

5 Współczesne doktryny polityczne

- lewica
- prawica
- centrum

6 program polityczny

- ustrój społeczno polityczny
- ustrój ekonomiczny
- stosunki międzynarodowe
- Think tanki
- komitety wyborcze

7 Definicja i typologia partii politycznych

- struktura
- nazwa
- przywództwo
- program
- system wartości
- cel

Temat: Analiza testów maturalnych

- Strona CKE, zakładka testy maturalne 2005-2019

Klasa II a Wiedza o społeczeństwie- rozszerzenie

IV tydzień 6 IV- 8 IV 2020

Temat: Definicja i typologia partii politycznych

Zagadnienia:

1 Partia z języka łacińskiego PARS- oznacza część w aspekcie socjologicznym partia to organizacja posiadająca:

- Strukturę organizacyjną
- Nazwę
- Przywództwo
- Program polityczny- system wartości
- Cel, którym jest zdobycie i utrzymanie władzy w państwie

2 Przepisy prawne regulujące funkcjonowanie partii politycznych w Polsce

- Ustawa z dnia 27 VI 1997 o partiach politycznych
- Rejestracja partii potrzebne jest do tego tysiąc deklaracji pisemnych, dokonuje jej Sad Okręgowy w Warszawie

3 Podział partii ze względu na liczebność:

- Kadrowe, małe zrzeszają niewielką liczbę osób ich fundament stanowią komitety uaktywniają się zazwyczaj w trakcie wyborów
- Masowe, duże posiadają rozbudowaną strukturę organizacyjną, która podzielona jest na tzw. szeregi partyjne a także elity, tworzące program polityczny

4 Podział partii ze względu na sposób sprawowania władzy, przywództwo

- Scentralizowane, ważne decyzje podejmowane są przez centralne organy partii
- Zdecentralizowane, jednostki terenowe mają duży zakres samodzielności w podejmowaniu decyzji

5 Funkcje partii politycznych:

- Wyborcza, walka o władzę
- Sprawowanie rządów, realizacja programu wyborczego
- Reprezentowanie interesów grup wyborczych
- Wpływ na opinię publiczną

Temat: Powtórzenie wiadomości- analiza testów maturalnych

1 Formy demokracji:

Bezpośrednia

- referendum
- plebiscyt
- inicjatywa ludowa
- historia referendum w Polsce

Pośrednia

- wybory

2 Kultura polityczna

- zaściankowa
- podporządkowania
- uczestnictwa

3 Zasady kultury politycznej

- pluralizm polityczny
- debaty

4 Współczesne ideologie

- liberalizm
- konserwatyzm
- nacjonalizm
- chrześcijańska demokracja Chadecja
- socjalizm
- komunizm
- faszyzm

5 Współczesne doktryny polityczne

- lewica
- prawica

- centrum

6 program polityczny

- ustrój społeczno polityczny

- ustrój ekonomiczny

- stosunki międzynarodowe

-Think tanki

- komitety wyborcze

7 Definicja i typologia partii politycznych

- struktura

- nazwa

- przywództwo

- program

- system wartości

- cel

- Strona CKE, zakładka testy maturalne 2005-2019

Klasa III- Historia- rozszerzenie

IV tydzień 6 IV- 8 IV 2020

Temat: Analiza testów maturalnych CKE 2008

Temat: Rozpad systemu kolonialnego

Zagadnienia:

1 Powstanie Indii i Pakistanu

- Indie stanowiły kolonię Wielkiej Brytanii po zakończeniu II wojny światowej nasiliły się tam nastroje niepodległościowe

-Działalność opozycji, której przewodniczył Mahatma Gandhi opracował on nową metodę walki zwana „biernym oporem” odrzucono przemoc zastąpiono ją bojkotem brytyjskich towarów

- Spory na tle religijnym między Pakistańczykami –muzułmanie a ludnością Indii-Hinduistami

- 1947 Wycofanie się Brytyjczyków

- 15 VIII 1947 Powstanie dwóch niepodległych państw Indii i Pakistanu

- 1947 Konflikt indyjsko-pakistański o Kaszmir w I 1949 dzięki mediacji ONZ doszło do zawarcia rozejmu

2 Rok Afryki

- Niepowodzenia Francji w Indochinach zachęciły kolonie francuskie na terenie Afryki do walki o niepodległość

-1954-1962 Wojna algierska

- 1961 Referendum przeprowadzone na terenie Algierii z inicjatywy władz francuskich na jego mocy Algierczycy opowiedzieli się za niepodległością

- 1962 Francja wycofała wojska z Algierii

1960 Na terenie Afryki niepodległość ogłosiło 17 państw ze względu na to wydarzenie data ta została nazwana rokiem Afryki

- 1963 Organizacja Jedności Afrykańskiej (OJA) jej celem było pokojowe rozstrzygnięcie sporów między państwami afrykańskimi a także dążenie do integracji kontynentu

-1967-1970 Wojna w Biafrze jej bezpośrednią przyczyną było odłączenie się chrześcijańskiej Biafry od Nigerii gdzie dominował islam, który był wspierany przez państwa zachodnie i koncerny naftowe, wobec czego prowincja Biafry poniosła klęskę

3 Kraje Trzeciego Świata

- Po zakończeniu II wojny światowej ukształtował się podział: na Pierwszy Świat należały do niego państwa kapitalistyczne a także Drugi Świat, państwa demokracji ludowej. Natomiast kraje, które nie opowiedziały się po żadnej ze stron przeważnie były to kolonie zaczęto je nazywać państwami Trzeciego Świata, zawiązały one w 1955 r. Ruch Państw Niezaangażowanych (NAM)

Podręcznik str.132-140

Temat: Konflikty na Bliskim Wschodzie

Zagadnienia:

1 Powstanie państw Izrael

- 1947 ONZ dokonała podziału Palestyny na Bliskim Wschodzie na część arabską i żydowską
- 14 V 1948 Żydzi proklamowali własnego państw Izrael jego premierem został David Ben Gurion stolicą uczyniono Tel Awiw
- 1948- 1949 Wojna koalicji arabskiej z Izraelem w jej wyniku Izrael obronił swoją niepodległość
- Napływ ludności Żydowskiej do Izraela, zagospodarowanie nowych obszarów kraju, rozwój ekonomiczny państwa

2 Kryzys sueski

- 1956 Premier Egiptu Naser ogłosił nacjonalizację Kanału Sueskiego (upaństwowienie)
- X 1956 Wojska izraelskie zajęły Półwysep Synaj, następnie do konfliktu przyłączyła się także Francja i Wielka Brytania zajmując jego terytorium. Ze względu na sprzeciw USA i ZSRR, państwa zwycięskie musiały się wycofać z zajętych terenów

3 Wojna sześciodniowa

- 5 VI 1967 Wojska izraelskie zaatakowały koalicję arabską, uprzedzając jej uderzenie na Izrael w przeciągu sześciu dni pokonały koalicję Egiptu, Jordanii i Syrii zajmując Półwysep Synaj, Zachodni Brzeg Jordanu oraz Wzgórza Golan
- Izrael otrzymywał pomoc od USA natomiast koalicja arabska od ZSRR

4 Wojna Jom kippur

- 6 X 1973 Siły egipsko-syryjskie dokonały ataku na Izrael, który pod koniec października zdołał je odeprzeć po za granice swojego państwa

5 Konflikt palestyński pod koniec XX w

- 1964 Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP) przewodniczył jej Jasir Arafat, powiązana ściśle z nią organizacja Czarny Wrzesień dokonała zamachu w 1972 w Monachium w trakcie olimpiady zginęło 11 sportowców z Izraela
- 1978 Układ w Camp David porozumienie między Izraelem a Egiptem na jego mocy Izrael uznał istnienie państwa Izrael

- 1982 Interwencja Izraela w Libanie jej celem była likwidacja baz OWP na terenie tego państwa konflikt zakończył się w 1985

- 1987 Intifada (wojna kamieni) powstanie przeciwko okupacji przez Izrael terytorium Palestyny Zachodni Brzeg Jordanu i Strefa Gazy) nazwa zaczerpnięta od kamieni, którymi rzucano w izraelskich żołnierzy

-1993 Porozumienie w Waszyngtonie wzajemne uznanie się Izraela i OWP przewidywano także utworzenie Autonomii Palestyńskiej w Strefie Gazy i na Zachodnim Brzegu Jordanu

6 Rewolucja islamska w Iranie

- 1979 Władzę w Iranie przejął Ajatollah Chomeini przywódca Szyitów, Najwyższy Prawnik Muzułmański, oparł swoje rządy na prawie zapisanym w Koranie „tzw. Rewolucja Islamska”

-1980-1988 wybuch wojny iracko-irańskiej żadna ze stron nie osiągnęła zwycięstwa, ustalono stan posiadania z przed wybuchu wojny.

Podręcznik str. 166-174

